

w sprawie wniosku Uniwersytetu Łódzkiego o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku mikrobiologia prowadzonym na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

Na podstawie art. 52 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.) w związku z art. 225 ust. 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, ze zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy opinię wyrażoną w uchwale Nr 163/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie oceny programowej na kierunku mikrobiologia prowadzonym na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię Zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia i dodatkowe informacje uzupełniające przedstawione we wniosku Rektora Uniwersytetu Łódzkiego o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku mikrobiologia prowadzonym na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim nie uzasadniają zmiany oceny pozytywnej wyrażonej w § 1 Uchwały Nr 163/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 kwietnia 2019 r. i wydania oceny wyróżniającej.

W Uchwale Nr 163/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 kwietnia 2019 r. nie sformułowano żadnych zarzutów. Spośród ośmiu przyjętych przez Polską Komisję Akredytacyjną kryteriów jakościowych oceny programowej dwa otrzymały ocenę *wyróżniającą*, tj. umiędzynarodowienie procesu kształcenia oraz infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia, natomiast kryteria: koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni, program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, kadra prowadząca proces kształcenia, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia, a także opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia uzyskały ocenę *w pełni*.

Podstawę wydania oceny pozytywnej stanowiły oceny *w pełni* sformułowane w odniesieniu do następujących kryteriów:

1. Kryterium 1. *Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni* uzyskało ocenę *w pełni*, ponieważ w Raporcie z wizytacji zidentyfikowano tylko jedną dobrą praktykę: Konsekwencję w przedstawianiu studentom zarówno I jak i II stopnia studiów na kierunku mikrobiologia najnowszych własnych osiągnięć naukowych poprzez włączanie ich do programu studiów zarówno w ramach wykładów jak i ćwiczeń laboratoryjnych i sformułowano jedno zalecenie: Zespół oceniający PKA zaleca władzom Wydziału przegląd programu studiów I stopnia i opracowanie koncepcji kształcenia dla studiów I stopnia oraz odpowiadającego jej

programu studiów zachowującego spójność między nazwą kierunku, efektami i treściami kształcenia oraz możliwością ich realizacji.

Stanowisko Uczelni:

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy uczelnia szczegółowo odniosła się do wszystkich kryteriów. Wskazano, że po zaleceniach PKA dokonano zmian w programie studiów. Wprowadzono nowe przedmioty, które dodatkowo wzmacniają spójność pomiędzy nazwą kierunku a osiąganymi efektami kształcenia, są zgodne z misją i strategią uczelni oraz polityką jakości a także związane z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie mikrobiologia, do której kierunku jest przyporządkowany i zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Jednocześnie uczelnia nie zgodziła się, co do zasadności sugerowanej zmiany nazwy kierunku. Powołując się na raport ZO PKA uczelnia stwierdza, że „W świetle końcowego uzasadnienia wskazującego na unikatowy charakter ocenianego kierunku mikrobiologia, zgodność efektów kształcenia z koncepcją kształcenia, związek efektów kształcenia z pogłębioną wiedzą, umiejętnościami badawczymi i kompetencjami niezbędnymi w działalności badawczej oraz zorientowanie koncepcji kształcenia na rynek pracy, Uczelnia [...] dostrzega sprzeczność tej oceny z zaleceniem opracowania koncepcji kształcenia dla studiów I stopnia oraz odpowiadającego jej programu studiów zachowującego spójność między nazwą kierunku, efektami kształcenia, treściami kształcenia i możliwością ich realizacji”.

Stanowisko Prezydium PKA

Kierunek mikrobiologia prowadzony na Uniwersytecie Łódzkim jest niewątpliwie wiodący w Polsce. Koncepcja kształcenia daje możliwości promowania absolwentów znakomicie przygotowanych do pracy w zakresie mikrobiologii. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy uczelnia udzieliła wyjaśnień i podjęła działania świadczące o dużej trosce Władz o jakość kształcenia na tym kierunku. Nie przedstawiono jednak nowych argumentów wskazujących na ponadprzeciętny charakter koncepcji kształcenia na tym kierunku.

W związku z powyższym nie zaistniały przesłanki do zmiany oceny omawianego kryterium.

2. Kryterium 2. *Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia* uzyskało ocenę w pełni. Za dobrą praktykę uznano innowacyjną metodę kształcenia jaką jest gamifikacja zajęć. Prowadzący zajęcia stymulują studentów do aktywnego udziału w zajęciach, jak również motywują do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Ponadto sformułowano zalecenie: Modernizacja programu studiów I i II stopnia kierunku przez wprowadzenie przedmiotów fakultatywnych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 roku w sprawie studiów (poz. 1831 paragraf 3 ust. 3).

Stanowisko Uczelni:

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy uczelnia podaje, że zgodnie z wytycznymi ZO PKA, wskazującymi na nieprawidłowy dobór przedmiotów

wybieralnych, przeprowadzono wnikliwą analizę programów kształcenia na studiach I i II stopnia na kierunku mikrobiologia. W jej wyniku dokonano dodatkowych zmian możliwości wyboru przedmiotów przez studentów. Wprowadzono przedmioty wybieralne w ramach 21 bloków na I stopniu kształcenia i 14 bloków w ramach II stopnia kształcenia. Działania naprawcze wprowadzone przez członków Komisji Dydaktycznej ds. Kierunku Mikrobiologia, mające na celu „modernizację programu studiów I i II stopnia kierunku przez wprowadzenie przedmiotów fakultatywnych” zostały zaopiniowane przez Radę Samorządu Studentów, zatwierdzone przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia na posiedzeniu w dniu 12 marca 2019 r. (Plany Studiów) oraz w dniu 21 maja 2019 r. (Programy studiów), a także zatwierdzone przez Radę Wydziału w dniu 27 maja 2019 r. Dla wszystkich przedmiotów kierunku mikrobiologia I i II stopnia zostały opracowane nowe sylabusy. Nowy program studiów, który będzie obowiązywał od roku akad. 2019/2020 na studiach I stopnia uwzględnia przedmioty do wyboru, za które student może uzyskać 56 punktów ECTS (30,8%), natomiast na studiach II stopnia 42 punkty ECTS (35,0%).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia dokonała zmian w programie studiów. Zwiększono liczbę przedmiotów fakultatywnych, których sumaryczny ECTS jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (poz. 1831 §3 ust. 3). Program studiów spełnia obecnie wymagania formalne, ale nie stanowi to podstawy do podniesienia oceny omawianego kryterium.

W związku z powyższym nie zaistniały przesłanki do zmiany oceny omawianego kryterium

3. Kryterium 3. *Skuteczność wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia* uzyskało ocenę w *pełni*. Nie stwierdzono dobrych praktyk, natomiast sformułowano cztery zalecenia: Zaktywizowanie samorządu studenckiego w działaniach mających na celu doskonalenia programu studiów; Prowadzenie monitorowania losów zawodowych absolwentów w sposób kompleksowy i obejmujący większą liczbę absolwentów, w celu wykorzystania opinii w zakresie sytuacji zawodowej absolwentów oraz luk kompetencyjnych, które powinny zostać wypełnione w toku kształcenia studentów; Dokonywanie weryfikacji prac dyplomowych i etapowych również odnośnie ich warstwy merytorycznej; Dokonywanie cyklicznej weryfikacji sylabusów pod kątem zakładanych efektów kształcenia oraz treści i metod kształcenia.

Stanowisko Uczelni:

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy uczelnia podaje, że „Wydział podjął liczne działania naprawcze m.in. Aktywizowanie Wydziałowej Rady Samorządu Studentów (WRSS) realizowane poprzez: 1. włączanie przedstawicieli samorządu studentów w prace Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK); 2. udział przedstawicieli samorządu studentów w posiedzeniach Rady Wydziału; 3. W trakcie roku mają miejsce spotkania Władz Wydziału z przedstawicielami WRSS. Przedstawiciele WRSS aktywnie uczestniczą też m.in. w wydziałowej

inauguracji roku akademickiego i Gali Absolwenta. Po rozpoczęciu roku akademickiego na Wydziale organizowane jest spotkanie studentów I roku studiów z Opiekunem I roku; 4. Umożliwienie komunikacji samorządu studenckiego ze społecznością studentów poprzez stronę wydziałową www.biol.uni.lodz.pl w zakładce STUDENCI/Samorząd studencki; 5. Planowanie i organizacja imprez przez WRSS oraz Wydziałową Radę Samorządu Doktorantów (WRSD), mających na celu zintegrowanie społeczności studenckiej, podczas których propagowane są działania związane z wewnętrznym systemem zapewnienia jakości kształcenia.

Studenci mogą bezpośrednio zgłaszać swoje opinie na temat wszystkich aspektów procesu kształcenia poprzez: system ankiet, formularz kontaktowy, drogą mailową na adres WKdsJK.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Prac Dyplomowych i Egzaminów Dyplomowych opracowała „Zalecenia dotyczące przygotowania i weryfikacji jakości prac dyplomowych oraz egzaminu dyplomowego”, rozesłane do nauczycieli akademickich drogą e-mailową (15 stycznia 2019).

W celu zapewnienia cyklicznej weryfikacji sylabusów pod kątem zakładanych efektów kształcenia oraz treści i metod kształcenia podjęto działania naprawcze: 1. Dziekan Wydziału BiOŚ wydał zarządzenie nr 9, w sprawie szczegółowej procedury przeglądu oferty dydaktycznej i programów studiów na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego, w której uwzględniono także przegląd sylabusów i wskazano podmioty odpowiedzialne; 2. W związku z modyfikacją programu studiów na kierunku Mikrobiologia dla wszystkich przedmiotów przygotowano nowe sylabusy wg wspólnego wzorca zawierającego m.in. ujednolicone progi oceny osiąganych przez studenta efektów kształcenia. Wszystkie sylabusy zostały skonsultowane z członkami Komisji Dydaktycznej ds. kierunku Mikrobiologia oraz przedstawicielem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. W ramach wprowadzania dobrych praktyk przygotowano ujednolicone formularze kart egzaminacyjnych dla egzaminów pisemnych, testowych, ustnych oraz seminariów, a także przygotowano ujednolicony wzorzec opisu teczek do przechowywania prac etapowych”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy uczelnia przedstawiła szereg intensywnych działań, które były podejmowane wcześniej, a także nowo podjętych w zakresie zaleceń PKA. Podjęte działania należy uznać za właściwe, jednak skuteczność wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia będzie można stwierdzić i ocenić w dalszej perspektywie czasowej, analizując jego efektywność.

W związku z powyższym nie zaistniały przesłanki do zmiany oceny omawianego kryterium

4. Kryterium 4. *Kadra prowadząca proces kształcenia* uzyskało ocenę w pełni. Zidentyfikowano jedną dobrą praktykę: Funkcjonowanie obiektywnego i wystandaryzowanego systemu oceniania kompetencji naukowych i dydaktycznych nauczycieli akademickich, co wykorzystywane jest w procesie kształcenia studentów i jedno zalecenie: Skorygowanie obsady zajęć dydaktycznych prowadzonych w ramach modułu Seminarium licencjackie

i Seminarium magisterskie i powierzanie prowadzenia tych zajęć wyłącznie samodzielnym nauczycielom akademickim, posiadającym znaczący dorobek naukowy w dyscyplinie mikrobiologia i znaczące doświadczenie dydaktyczne.

Stanowisko Uczelni:

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy uczelnia „mając na uwadze najwyższe dobro, jakim jest przekazywanie wiedzy i doświadczenia dydaktycznego i naukowego przez nauczycieli akademickich Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska studentom kierunku Mikrobiologia I i II stopnia, podjęta działania mające na celu skorygowanie obsady zajęć dydaktycznych w ramach modułu Seminarium licencjackie i Seminarium magisterskie. Wprowadzono (praktykowaną uprzednio) zasadę obowiązkowego prowadzenia ww. modułów przez samodzielnych nauczycieli akademickich, posiadających znaczący dorobek naukowy w dyscyplinie mikrobiologia i znaczące doświadczenie dydaktyczne. Ponadto, aby promować wymianę dobrych praktyk akademickich, wspierać młodszych nauczycieli akademickich oraz zapewnić profesjonalne przekazywanie wiedzy, nauczyciele akademicy nie będący samodzielnymi pracownikami, a pełniący funkcję opiekunów prac dyplomowych (za zgodą Rady Wydziału), zobowiązani są do uczestnictwa w seminariach licencjackich lub magisterskich w roli obserwatorów”.

Stanowisko Prezydium PKA

W obliczu znakomitej kadry naukowej jednostki w zakresie mikrobiologii, potwierdzonej posiadaną przez Wydział BiOŚ kategorią A przyznaną przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz podjętych działań, udzielone przez uczelnię dodatkowe wyjaśnienia należy uznać za wystarczające.

W związku z powyższym zaistniały przesłanki do zmiany oceny omawianego kryterium i wydania oceny wyróżniającej

5. Kryterium 5. *Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia* uzyskało ocenę w pełni. Zidentyfikowano dwie dobre praktyki: Obecność przedstawiciela pracodawców w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia; Angażowanie pracodawców do współorganizowania staży w ramach programów unijnych. Nie sformułowano żadnych zaleceń.

Stanowisko Uczelni:

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy uczelnia wskazała istotne przykłady współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym m.in. przystąpienie Wydziału do Koalicji Focus SMEs na rzecz innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw regionu łódzkiego. „Była to inicjatywa Ośrodka Enterprise Europe Network przy Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości (FRP) w Łodzi – członka Rady Biznesu WBiOŚ. FRP prowadziła również wśród studentów i absolwentów Wydziału projekt “PoMoC – aktywizacja zawodowa absolwentów studiów wyższych poprzez adaptację Portugalskiego Modelu Coachingu w województwie łódzkim”. Ponadto przedstawiciele firmy Lek S.A. – członka RB WBiOŚ – w ramach IV edycji IAESTE Case Week 2013 przeprowadzili liczne specjalistyczne warsztaty dla studentów, a w 2015

r. rekrutację studentów, doktorantów i młodych naukowców do projektu „Novartis Regional BioCamp 2015”. W celu lepszego konstruowania programu studiów dostosowanego do stale zmieniających się wymagań rynku pracy, a także jego realizacji w oparciu o najwyższe standardy, organizowane są corocznie spotkania z przedstawicielami RB mające na celu dokonanie przeglądu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę: poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji oraz monitorowanie osiąganych przez studentów efektów uczenia się i śledzenie losów absolwentów”.

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła szeroko zakrojoną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia na kierunku mikrobiologia, ale udzielone przez uczelnię wyjaśnienia nie wnoszą nowych argumentów, które byłyby podstawą do podniesienia oceny.

W związku z powyższym nie zaistniały przesłanki do zmiany oceny omawianego kryterium

6. Kryterium 8. *Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia* uzyskało ocenę w pełni. Nie określono dobrych praktyk ani zaleceń.

Stanowisko Uczelni:

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy uczelnia powołała się na liczne przykłady opieki i wszechstronnego wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów kształcenia na Wydziale BiOŚ. System ten uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów i obejmuje wiele rozwiązań. Na szczególną uwagę oraz podkreślenie zasługują projekty wspierające rozwój kompetencji studentów, do których należy zaliczyć: formy wspierania procesu nauczania finansowane ze środków zewnętrznych oraz działania w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, np. Projekt BioLider, Projekt Let's Bio-IT, „Staż na start”, „Students' POWER” (Celem projektu jest podnoszenie jakości kształcenia w Uniwersytecie Łódzkim poprzez wzrost kompetencji min. 4164 studentów i 130 pracowników UŁ oraz wdrożenie informatycznych narzędzi zarządzania uczelnią do września 2023 r. Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację m.in. programów stażowych dla 240 studentów Wydziału BiOŚ).

Stanowisko Prezydium PKA

W wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła fakty świadczące o wyróżniającej się trosce władz jednostki o znakomite kształcenie studentów na kierunku mikrobiologia oraz daleko idące, zdecydowanie ponadprzeciętne, wsparcie w procesie uczenia się i osiągania przez studentów efektów kształcenia. Są to aktywności zasługujące na uznanie.

W związku z powyższym zaistniały przesłanki do zmiany oceny omawianego kryterium i wydania oceny wyróżniającej

Biorąc pod uwagę podtrzymanie oceny kryteriów: 1. *Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni*; 2. *Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia*; 3. *Skuteczność wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia*; 5. *Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia*, Prezydium stwierdza, iż nie zostały spełnione warunki do zmiany wydanej wcześniej oceny.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu Łódzkiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Krzysztof Diks